

TRƯỜNG THCS PHAN CÔNG HÓN

TỔ: KHOA HỌC TỰ NHIÊN

MÔN SINH HỌC – KHỐI 9

(Từ ngày 18/9/2023 đến ngày 23/9/2023)

TIẾT 5,6: LAI HAI CẶP TÍNH TRẠNG

A LÝ THUYẾT

I. THÍ NGHIỆM CỦA MENDEL

- Đem lai thứ đậu Hà Lan thuần chủng khác nhau về 2 cặp tính trạng tương phản: hạt màu vàng, vỏ trơn và hạt màu xanh vỏ nhăn.

- Thí nghiệm:

Phân tích kết quả thí nghiệm của Mendel

Kiểu hình F ₂	Số hạt	Tỉ lệ kiểu hình F ₂	Tỉ lệ từng cặp tính trạng ở F ₂
Vàng, trơn	315	$\approx 9/16$	Vàng : Xanh = $(315+101)/(108+32) \approx 3 : 1$
Vàng, nhăn	101	$\approx 3/16$	
Xanh, trơn	108	$\approx 3/16$	Xanh : Nhăn = $(315+108)/(101+32) \approx 3 : 1$
Xanh, nhăn	32	$\approx 1/16$	

Tỷ lệ từng cặp tính trạng

+ Vàng : Xanh $\approx 3 : 1$ theo qui luật phân li của Mendel thì tính trạng trội là vàng chiếm $3/4$, tính trạng lặn là xanh chiếm $1/4$.

+ Trơn : Nhăn $\approx 3 : 1$ theo qui luật phân li của Mendel thì tính trạng trội là trơn chiếm $3/4$, tính trạng lặn là nhăn chiếm $1/4$.

- Nhận xét: Tỉ lệ các kiểu hình ở F₂ chính bằng tích tỉ lệ của từng tính trạng hợp thành nó.

+ Hạt vàng, trơn = $3/4$ vàng $\times 3/4$ trơn = $9/16$

+ Hạt vàng, nhăn = $3/4$ vàng $\times 1/4$ nhăn = $3/16$

+ Hạt xanh, trơn = $1/4$ xanh $\times 3/4$ trơn = $3/16$

+ Hạt xanh, nhăn = $1/4$ xanh $\times 1/4$ nhăn = $1/16$

- Tỷ lệ phân li kiểu hình ở F₂ = $9 : 3 : 3 : 1 = (3 : 1) (3 : 1)$ (tỷ lệ phân li của từng cặp tính trạng). các tính trạng màu sắc và hình dạng quả phân li độc lập với nhau.

- Kết luận: “Khi hai bố mẹ khác nhau về hai cặp tính trạng thuần chủng tương phản di truyền độc lập với nhau, thì F₂ có tỉ lệ mỗi kiểu hình bằng tích tỉ lệ của các tính trạng hợp thành nó”.

II. BIẾN DỊ TỔ HỢP

- Biến dị tổ hợp: chính sự phân li độc lập của các cặp tính trạng của P đã làm xuất hiện các kiểu hình khác P, kiểu hình này được gọi là biến dị tổ hợp.

- Ý nghĩa: làm phong phú di truyền ở những loài sinh vật có hình thức sinh sản hữu tính (giao phối).

B. PHIẾU HỌC TẬP

Câu 1: Thực chất của sự di truyền độc lập các tính trạng là nhất thiết F₂ phải có:

- a) Tỉ lệ phân li của mỗi cặp tính trạng là 3 trội : 1 lặn.
- b) Tỉ lệ của mỗi kiểu hình bằng tích tỉ lệ của các tính trạng hợp thành nó.
- c) 4 kiểu hình khác nhau.
- d) Các biến dị tổ hợp.

Câu 2: Biến dị tổ hợp là gì? Nó được xuất hiện ở hình thức sinh sản nào?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Mọi thắc mắc quý PH và HS vui lòng liên hệ cô Thủy (0796708939)